

STANOWISKO

zawierające propozycję Forum Związków Zawodowych w kwestii zmian w prawie, mających na celu wzmocnienie roli reprezentatywnych organizacji związkowych w partycypacji pracowniczej na szczeblu zakładu pracy.

Forum Związków Zawodowych, jako reprezentatywna centrala związkowa, proponuje dokonać zmian w prawodawstwie polskim w poniższym zakresie:

- I. *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)*
 - Zdaniem Forum Związków Zawodowych punktem wyjścia do dyskusji nad propozycjami zmian w prawie w zakresie działalności związkowej, winno być „nowe” uregulowanie możliwości uzyskiwania statusu reprezentatywności związkowej na szczeblu zakładu pracy. Zdaniem Forum dotychczasowe zapisy art. 241^{25a} Kodeksu pracy stwarzają zbyt łagodne warunki, pod którymi zakładowe organizacje związkowe niezrzeszone w centralach związkowych mogą uzyskać reprezentatywność. Dlatego też Forum Związków Zawodowych proponuje podwyższenie progu, o którym mowa w art. 241^{25a} § 1 pkt. 2 Kodeksu pracy, umożliwiającego uzyskanie statusu reprezentatywności dla organizacji niebędącej jednostką organizacyjną albo organizacją członkowską ponadzakładowej organizacji związkowej, uznanej za reprezentatywną na podstawie art. 241¹⁷ § 1 pkt 1, do wartości 20 %.

Powyższa zmiana wzmocni pozycję reprezentatywnych zakładowych organizacji związkowych jako rzeczywistego partnera reprezentującego znaczącą ilość pracowników w danym zakładzie pracy.

- Kolejną proponowaną przez Forum Związków Zawodowych zmianą, jest wprowadzenie zasady, że wszelkie wymagane w zakładzie pracy negocjacje i uzgodnienia pracodawca winien prowadzić jedynie z zakładowymi organizacjami związkowymi, będącymi jednostkami organizacyjnymi albo organizacjami członkowskimi ponadzakładowych organizacji związkowych uznanych za reprezentatywne na podstawie art. 241¹⁷ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy, przy jednoczesnym wprowadzeniu wymogu uzyskania w trakcie negocjacji i uzgodnień porozumienia w danej kwestii wszystkich stron biorących udział w dialogu.

Powyższa zmiana w znacznym stopniu usprawni i przyspieszy proces prowadzonego w zakładzie pracy dialogu między pracodawcą a organizacjami związkowymi.

- Wprowadzenie zasady, że u pracodawcy zatrudniającego powyżej 50 pracowników powinny być prowadzone rokowania w celu zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy.

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Powyższa zmiana wprowadzi obowiązek negocjowania zakładowych układów zbiorowych pracy jako aktu wewnątrzzakładowego najwyższej rangi. Dotychczasowa praktyka wskazuje niechęć niektórych pracodawców do podejmowania inicjatyw w zakresie wprowadzania w zakładach pracy zakładowych układów zbiorowych pracy, ograniczając się do wdrażania jedynie stosownych regulaminów.

II. *Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 z późn. zm.).*

- W art. 2 ustawy wprowadzenie możliwości tworzenia i przystępowania do organizacji związkowych przez osoby zatrudnione w zakładzie pracy na umowy cywilnoprawne.

Dotychczasowa, narastająca praktyka wskazuje na tendencje niektórych pracodawców do zatrudniania pracowników na różnego rodzaju umowy cywilnoprawne. Aktualne przepisy ustawy o związkach zawodowych uniemożliwiają takim osobom prawo do swobodnego zrzeszania się w organizacjach związkowych. Wprowadzona zmiana umożliwi im występowanie - w sprawach indywidualnych - z wnioskiem do organizacji związkowej o ochronę ich praw i interesów wobec pracodawcy.

- Wprowadzenie możliwości odpisu od podatku dochodowego składki członkowskiej (do wysokości 1 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego brutto) wpłaconej na rzecz organizacji związkowej.

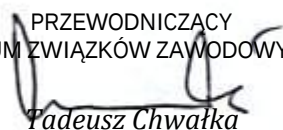
Proponowana zmiana ma na celu zrównanie praw pracowników – członków organizacji związkowych z prawami pracodawców w tym zakresie. Dotychczasowe prawo pozwala pracodawcom na zaliczanie składek odprowadzanych na rzecz organizacji pracodawców w koszty zakładu pracy. Konsekwencją powyższej propozycji powinna być stosowna zmiana w art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

III. Zdaniem Forum Związków Zawodowych, proponowane wyżej zmiany, powinny wiązać się ze zmianami w zakresie uzyskiwania reprezentatywności przez organizacje pracodawców. Obecnie przy ustalaniu tej reprezentatywności, bierze się pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników w zakładach pracy objętych działaniem organizacji pracodawców.

Taki stan jest swoistego rodzaju fikcją, gdyż przy uwzględnianiu jedynie ilości zatrudnionych pracowników nie odzwierciedla faktycznej reprezentatywności danego pracodawcy.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Padeusz Chwałka